

Sökplan – HT16

Denna sökplan ska upprättas för att hjälpa er att komma igång med att söka information till ert projektarbete.

- Sökplanen görs gemensamt i era basgrupper och utgår från informationssökningen som är kopplad till ert projektarbete.
- För godkänt på kursen skall *sökplan* och *sammanfattning av informationssökning* vara godkända.
- Ni ska pröva att kombinera ihop sökord till sökfrågor i olika sökverktyg och reflektera kring vilka som är mest lämpade för att hitta relevanta källor till ert projektarbete. Ni ska även reflektera kring hur man källkritiskt kan granska funnet material.
- Sökplanen ska skickas in i PDF-format till Mikael.Rosell@liu.se v.37 för basgrupp 1-3 och v.38 för basgrupp 4-5.
- Er sökplan är början på uppgiften *sammanfattning av informationssökning* som är en del av arbetet med er projektrapport.
- Återkoppling kommer att ges skriftligt via e-mail till samtliga gruppmedlemmar.
- Använd ämneshanden: datavetenskap och bibliotekets hemsida för lämpliga sökverktyg och resurser.
- Nedan följer mer detaljerade anvisningar för hur ni ska redovisa er sökplan.
- Var noga med att inkludera allt det som efterfrågas i anvisningarna.
- Återkoppling kommer att ges skriftligt.
- Den sökplan som inte har följt anvisningarna kommer att returneras för komplettering.
- Vid frågor hör av er till Mikael.Rosell@liu.se.

Anvisningar

Nedan följer 5 stycken avsnitt, *Projektbeskrivning: Informationsbehov & sökord*, *Val av sökverktyg*, *Ta fram material*, *Källkritik och urval* och *Så går vi vidare*. Använd er av dessa rubriker i er eget dokument. Er text ska vara på ca 1 A4, font: Times New Roman storlek 12 med enkelt radavstånd (1.0).

1. Projektbeskrivning: Informationsbehov & sökord!

Det första steget i er informationssökning blir att, utifrån er projektbeskrivning till ert projektarbete, bestämma vilka ord som ska användas och kombineras ihop till sökfrågor, för att hitta information. Dessa sökord utgör grunden för utvecklingen av er sökprocess och i förlängningen hela arbetet.

- a) Beskriv er projektbeskrivning. Vad behöver ni ta reda på för att besvara den? Vad är ert informationsbehov?
 - b) Ange de sökord som ni kommer börja använda i er informationssökning, både på svenska och på engelska.
- *Tänk på* - Det finns många olika ord, exempelvis synonymer (*Working Memory; Short-term Memory*), som kan användas för att beskriva ert ämne. För att er informationssökning ska gå framåt behöver ni identifiera dessa. Ett effektivt sätt att finna nya sökord är i rubriker, sammandrag (Abstract) och ämnesordslistor hos relevanta källor som ni hittar.

2. Val av Sökverktyg

När man ska börja att söka efter information till en rapport behöver man först grundläggande information om ämnet med hjälp av sökverktyg som Google, bibliotekskataloger, digitala arkiv & uppslagsverk.

När ni har läst in er på ert ämne behöver ni finna mer avancerad information inom ämnet med hjälp av sökverktyg för vetenskapliga publikationer.

Ni ska nu pröva ett antal olika sökverktyg (se nedanför), jämför och ange vilka som verkar användbara för att hitta relevant, grundläggande och avancerad, information till ert projektarbete? Motivera era val.

Kriterier som ska användas för att jämföra sökverktygen

- Vilka ämnesområden och publikationstyper (tidskriftsartiklar, konferensartiklar, böcker m.m.) täcker sökverktygen?
- Sökgränssnittets användarvänlighet i sökverktygen, intuitivt sökgränssnitt eller krävs det lång tidsåtgång för att komma underfund med tillvägagångssättet?
- Hur fungerar det att skapa sökfrågor med sökfunktioner (*t.ex. ämnesord, språk, publikationstyp eller publikationsår, etc.*) och söktekniker (*ex. booleska operatörer, trunkering och frassökning, m.fl.*) i sökverktygen för att hitta relevanta källor?
- Hur presenteras källorna i sökverktygen och kan man sortera om träfflistan vid behov (relevans, årtal, antal citeringar osv.)?
- Har det genomförts en innehållsmässig kvalitetsgranskning av källorna som presenteras av sökverktygen?
- Får man tillgång till källan i dess fulltext via sökverktygen?
- Övriga reflektioner kopplat till fördelar och nackdelar med sökverktygen?

Google

<https://www.google.se>

Google search operators

Använd Google för att söka efter relevant information och nya sökord om ert ämne.

- *Tänk på* – I en sökmotor som Google kan man hitta vad som helst, tänk på att granska källorna.
- *Tänk på* – Google hittar något om allt men inte allt om något, komplettera alltid med andra sökverktyg.
- *Tänk på* – Den stora träffmängden och begränsade möjligheter att avgränsa sökningarna gör att det kan vara svårt hitta relevanta källor.

Uppslagsverk

<http://guide.bibl.liu.se/c.php?g=145147&p=951405>

Använd uppslagsverk för att söka efter grundläggande information och nya sökord om ert ämne.

Exempel på uppslagsverk:

- Nationalencyklopedin
 - Encyclopædia Britannica Online
 - AccessScience
 - Wikipedia
 - Oxford Reference Online
- *Tänk på* – Uppslagsverk kan antingen vara ämnesspecifika eller allmänna.
 - *Tänk på* – Uppslagsverk är oftast sekundära källor.

Bibliotekskataloger

UniSearch: böcker vid LiU: <http://www.bibl.liu.se/?l=sv>

LIBRIS: <http://libris.kb.se>

Använd Libris och avgränsa er i UniSearch till böcker vid LiU för att hitta böcker eller kapitel i böcker i LiU's samlingar om ert ämne.

- *Tänk på* – Varje titel har ämnesord som beskriver dess innehåll, vilka är bra att använda som sökord.
- *Tänk på* – Att Linköpings universitet bibliotek böcker finns i Libris.
- *Tänk på* – Det går att beställa tryckt men inte elektronisk litteratur från Libris.

Digitala arkiv

DiVA Portal: <http://www.diva-portal.org/>

Uppsök: <http://uppsok.libris.kb.se/sru/uppsok>

Använd DiVA & Uppsök, sökverktyg för forskningspublikationer och studentarbeten producerade vid olika lärosäten och forskningsinstitutioner.

- *Tänk på* – i DiVA är det möjligt att avgränsa sig till att söka endast vid LiU.
- *Tänk på* – Anslutna lärosäten och institutioner till de båda sökverktygen skiljer sig åt en aning.

E-bokssamlingar

<http://guide.bibl.liu.se/c.php?g=145147&p=950912>

Använd LiU's e-bokssamlingar för att hitta böcker eller kapitel i böcker om ert ämne.

Exempel på e-bokssamlingar:

- Books 24x7
 - Ebrary
 - ENGnetBASE
-
- *Tänk på-* E-bokssamlingar möjliggör fulltextsökningar och elektronisk åtkomst till titlarna.
 - *Tänk på* – Alla titlar i e-bokssamlingarna är på engelska så sök med engelska termer.

Sökverktyg för vetenskapliga publikationer

Google Scholar: <http://scholar.google.se>

UniSearch: <http://www.bibl.liu.se>

Databaser: <http://guide.bibl.liu.se/datavetenskap>

Använd Google Scholar, UniSearch och en valfri databas för att hitta vetenskapliga publikationer om ert ämne.

Exempel på databaser:

- SpringerLink
 - ScienceDirect
 - Scopus
 - PubMed
 - IEEE Xplore
-
- *Tänk på* – Ta reda på vilka ämnesområden och publikationstyper (tidskriftsartiklar, konferensartiklar, böcker m.m.) som inkluderas i sökverktyget.
 - *Tänk på* – I de flesta sökverktyg finns en PDF-fil i anslutning till publikationen, använd annars länken *LiU Full Text* som ofta går till källan i fulltext.
 - *Tänk på* – En artikel som inte hittas via ett sökverktyg kan hittas via ett annat.
 - *Tänk på* – Gränssnitt och sökfunktioner skiljer sig åt mellan de olika sökverktygen.
 - *Tänk på* - Att arbeta med avgränsningar är nödvändigt när man söker i dessa sökverktyg pga. den stora träffmängden. Använd sökfunktioner (*t.ex. ämnesord, språk, publikationstyp eller publikationsår*) söktekniker (*booleska operatörer, trunkering och frassökning*) och kombinera flera sökord.
 - *Tänk på* – Att använda databasen *Ulrichsweb: global serials directory* för att kontrollera om en tidskrift är vetenskaplig och om den tillämpar peer-review.
 - *Tänk på* – Att använda funktionen *Cited by* (antal hänvisningar till aktuell källa) för en aktuell källa för att hitta nya relevanta titlar. *Cited by* finns bl.a. i sökverktygen Google Scholar, ScienceDirect, Scopus & Web of Science.
 - *Tänk på* – För åtkomst till vetenskapliga publikationer utanför Campus när ni söker i Google Scholar logga först in via [LiUB Proxyn](#).

3. Ta fram material

Nämn minst tre olika tillvägagångssätt finns för att kunna få åtkomst till fulltext källor?

4. Källkritik och urval

Vad tror ni blir enklast respektive svårast med att utvärdera era källors relevans och trovärdighet? Redogör och motivera för vilka källkritiska kriterier ni kommer att använda er av. Läs igenom kapitel 11: *evaluation of resources* i *How to find information* och utgå från de kriterier som tas upp av Sally Rumsey¹.

- Vem är författaren, bakgrund och meriter?
- Vem är utgivaren och vad har dem för rykte?
- Har källan genomgått någon form av innehållsmässig kvalitetsgranskning (ex. peer review)?
- Presenteras nya forskningsresultat (är det en primär källa)?
- Är slutsatserna som görs rimliga utifrån redovisade resultat?
- Redovisas data, teori & forskningsmetod?
- Är källorna tydligt angivna i referenslistan?
- Antal hänvisningar (*cited by*) till källan?
- Motsägs eller bekräftas det som står i källan av andra författare?
- Hur aktuell/ny är publikationen?

5. Så går vi vidare

- Utveckla hur ni planerar det fortsatta arbetet med informationssökning till ert projektarbete?
 - Vilket sökverktyg kommer ni börja med?
 - Vilka sökfrågor (kombination av sökord) kommer ni att använda?
- Har ni några frågor eller funderingar kring det fortsatta arbetet med informationssökningen till ert projektarbete?

¹ Rumsey, Sally (2008). *How to find information*. New York: Open University Press. Kapitel 11: evaluation of resources
<http://site.ebrary.com/lib/linkoping/reader.action?ppg=143&docID=10229839&tm=1407942337234>